

STRATEGICKÝ ZÁMĚR
PRÁVNICKÉ FAKULTY
MASARYKOVY UNIVERZITY
NA LÉTA 2021-2028

Úvod

Právnická fakulta patří mezi čtyři zakládající fakulty Masarykovy univerzity, a tvoří tak její tradiční součást. Přestože se studium práv historicky řadí mezi profesní disciplíny, brněnská právnická fakulta nikdy nebyla pouhým vysokoškolským právnickým učilištěm, ale vždy se vyznačovala úzkým propojováním profesního vzdělávání s vědecko-výzkumným bádáním, které přináší teoretické i praktické poznatky pro právní vědu i praxi.

Veškeré zaměření pedagogického a vědecko-výzkumného působení bylo vždy orientováno na společenský "impact" (dopad) v tom směru, aby absolventi právnické fakulty mohli zúročit své teoretické znalosti a praktické dovednosti v právní praxi, a současně aby vědecká díla (monografie, komentáře, články) zdejších pedagogů přispívala k rozvoji právní vědy a aplikační praxe. Výhodou brněnské fakulty je také tradičně úzké personální sepjetí s nejvyššími justičními institucemi a jedinečná možnost ovlivňovat vývoj soudní judikatury s celostátním dopadem.

Již od dob první československé republiky se fakulta vyznačuje moderními a kritickými přístupy k právu a souvisejícím společenským jevům (ekonomie, politika, morálka, náboženství, umění) a snahou o zapojování do evropského právního diskursu. V návaznosti na vynikající tradice první republiky si od 90. let 20. století fakulta udržuje výbornou pozici v hodnocení vědy a výzkumu mezi právními fakultami České republiky, a to jak v počtu hodnocených výsledků, tak zejména v jejich kvalitě. Přispívá k tomu i soustavná snaha o internacionalizaci fakulty a jejích vědeckovýzkumných aktivit. Fakulta cíleně rozvíjí odborné a další partnerské vztahy s institucemi, které jsou zřízeny k ochraně subjektivních práv, zastupitelskými a exekutivními orgány v ČR, EU i širším mezinárodním prostředí.

Rok 2020 byl pro právnickou fakultu, tak jako pro celý svět, zlomový. Jestliže se dějiny právnické fakulty, s výjimkou období 1945-1950, symbolicky odehrávají v devítkových cyklech (1919-1939, 1969-1989), potom rokem 2019 skončilo období, které bylo započato po sametové revoluci a ve kterém fakulta prošla, tak jako celá česká společnost, společenskou a ekonomickou transformaci a následně se zapojila do evropských struktur.

Rokem 2020 nicméně začíná nové období, ve kterém bude nezbytné vybudovat Právnickou fakultu 4.0. a fakulta se bude muset vypořádat se dvěma výraznými fenomény.

Prvním je stále sílící konkurence v oblasti vzdělávání, a to nejen v českém, ale i středoevropském prostoru. Fakulta si na jednu stranu musí zachovat tradiční kvalitní

pedagogické a vědeckovýzkumné přístupy, na stranu druhou si nemůže dovolit odhlížet od moderních trendů, které se v souvislosti s pandemií SARS-COVID-2 zintenzivnily (digitalizace, distanční vzdělávání, elektronizace).

Zásadním úkolem, před kterým fakulta stojí, je modernizace kurikula ve všech studijních programech, včetně vzdělávání LLM, při současném využití moderních informačních technologií, kterými disponuje Masarykova univerzita. Moderní technologie by neměly sloužit k nahrazování tradičních kontaktních forem výuky, ale k jejich vhodnému doplňování, včetně možností snadného a efektivního přeshraničního přenosu poznatků.

Zesílená konkurence potom vede také k potřebě hledání správné rovnováhy ve vztahu pedagog-student. Je na místě odmítat snahy o snižování požadavků na náročnost právnického studia nebo přílišné podbízení těm, kterým jde o snadné o získání magisterského, bakalářského nebo doktorského titulu. Na druhou stranu je nezbytné reflektovat oprávněnou kritiku studentů ohledně důležitosti některých předmětů v rámci kurikula, transparentnosti zkoušek a zápočtů, rovného přístupu jednotlivých pedagogů, nebo nedostatečného řešení nešvarů, na které studenti upozorňují ve studentské anketě. Pokud si chce právnická fakulta udržet svou konkurenceschopnost ve středoevropském prostoru, musí umět správně rozlišit, které kritické připomínky studentů jsou opodstatněné a u nich přijmout adekvátní řešení.

Druhým nepominutelným fenoménem je internacionalizace a europeizace právní vědy a praxe. Pokud by se fakulta tvářila, že právní praxe a věda jsou stále pouze národní záležitostí, ocitla by se časem na vedlejší koleji v obou hlavních oblastech svého působení (výuka, věda a výzkum). Absolventi všech studijních programů mají legitimní důvod očekávat, že budou vzděláváni tak, aby obstáli na mezinárodním trhu práce, včetně možnosti zlepšit své schopnosti psaného i mluveného projevu v cizím jazyce, prezentace právních problémů před mezinárodním auditoriem nebo schopnosti vlastního aktivního vystupování v mezinárodních soudních řízeních a arbitrážích.

V oblasti vědeckovýzkumné potom jde o ještě těsnější zapojování do mezinárodních projektů a přizpůsobování publikačních výstupů mezinárodním standardům, včetně účasti v mezinárodní publikační konkurenci. To samozřejmě neznamená, že by fakulta měla rezignovat na snahu o ovlivňování národní právní vědy a právního diskursu v České republice. Nicméně je třeba si uvědomit, že vědeckovýzkumní pracovníci v oboru právo mají, podobně jako jejich kolegové v Německu, Rakousku, Polsku a dalších (středo)evropských zemích, složitější pozici než výzkumníci v oblasti přírodních věd, neboť mají dvojí, kvalitativně značně odlišné, auditorium (národní i evropské/mezinárodní) a jejich publikace tak mají i dvojí "impact" (dopad). Obě tyto úrovně jsou přítom do značné míry nesourodé a jsou v nich řešeny odlišné okruhy

problémů. Zatímco fyzikální zákony jsou v zásadě stejné v moravské vesnici i v Grónsku, právní pravidla a principy se na obou zmiňovaných úrovních liší, čemuž potom odpovídá i odlišný způsob hodnocení vědecké excelence. Hlavním úkolem právnické fakulty proto je vytvoření takových materiálních, organizačních a personálních podmínek, aby její pracovníci a doktorští studenti mohli být úspěšní jak na národní, tak na evropské/mezinárodní úrovni.

Vize Právnické fakulty 4.0

V roce 2028 Právnická fakulta Masarykovy univerzity bude fakultou která:

- je ve středoevropském prostoru uznávanou pedagogickou a vědecko-výzkumnou institucí;
- se účastní mezinárodních výzkumných a vzdělávacích projektů a je otevřená internacionalizaci;
- jako součást Masarykovy univerzity podporuje mezifakultní a mezioborová studia, spolupráci a výzkum;
- má kurikulum, jež odpovídá požadavkům profilu absolventa studia práva v 21. století, rozvíjí kvalitu a potenciál svých bakalářských programů a intenzivně podporuje celoživotní vzdělávání;
- studentům nabízí náročné a kvalitní vzdělání, učí je schopnostem právní analýzy a argumentace a snaží se propojovat jejich teoretické a praktické znalosti;
- usiluje o excelenci výzkumu v oblasti práva a jeho společenských souvislostí na evropské i národní úrovni a v dané souvislosti má zavedený systém podpory vzniku a hodnocení kvality vědeckých výsledků;
- pečuje o své zaměstnance a doktorandy, má nastavený transparentní systém odměňování, hodnocení a systém vzdělávání a kariérního růstu;
- svým studentům a zaměstnancům poskytuje odpovídající materiálně-technické zázemí a vybavení, a to včetně velmi dobře vybavené knihovny a rozsáhlé nabídky databází právních informačních zdrojů.

Svoji vizi uskuteční fakulta prostřednictvím následujících šesti priorit.

1 Priorita: Vzdělávání

1.1 Strategické cíle

- 1.1.1 Reforma magisterského a bakalářských studijních programů tak, aby lépe odpovídaly profesním profilům absolventa v oblasti práva v 21. století.
- 1.1.2 Reforma bakalářských studijních programů s cílem posilovat jejich mezioborovost vzdělávání při zachování vysoké odbornosti a specializace absolventa zvolené oblasti práva se současným zavedením prezenčních forem bakalářského studia.
- 1.1.3 Rozvoj celoživotního vzdělávání v závislosti na reformovaných studijních programech, podpora profesního a odborného růstu díky odpovídající nabídce studia a kurzů.
- 1.1.4 Implementace on-line výuky, e-learningu a dovednostních metod výuky jako standardních edukačních nástrojů ve všech studijních programech.
- 1.1.5 Podpora mezioborového studia rozšířením nabídky mezifakultních studií nebo zavedením hlavních a vedlejších studijních plánů.
- 1.1.6 Posílení internacionalizace jako integrální součásti studijní nabídky, kurikula, obsahu a forem výuky i poskytovaných služeb na fakultě.

1.2 Indikátory a politiky

- 1.2.1 Proběhnuvší diskuse vyučujících, studentů a zástupců klíčových právních profesí ohledně profilu absolventa a obsahové náplně studijních programů garantovaných fakultou.
- 1.2.2 Definování profilů studenta magisterských a bakalářských studijních programů, které zahrnují požadavky právní praxe.
- 1.2.3 Akreditování či re-akreditování magisterských a bakalářských studijních programů (u bakalářských programů akreditování alespoň jednoho prezenčního bakalářského programu).
- 1.2.4 Vyžadování cizojazyčných kompetencí pro vstup do prezenčních programů a následné cílené rozvíjení odborných jazykových kompetencí studentů různými formami jako nedílné součásti studia pro jeho úspěšné absolvování (např. výjezdem na studijní pobyt do zahraničí, výukou předmětů v cizím jazyce, cizojazyčnými letními školami apod.).
- 1.2.5 Posilování nadále vstřícného přístupu ke studentům se specifickými vzdělávacími nároky (například zajišťováním blind-friendly web, spolupráce se střediskem Teiresias v oblasti studijního poradenství a technického servisu, didaktické pomoci apod.).
- 1.2.6 Formulování nástrojů vedoucích k možnému snižování studijní neúspěšnosti studentů napříč studijními programy.

- 1.2.7 Zavedení fakultního mechanismu evaluace kvality výuky, na kterém se podílí rovněž studenti a zavedení mechanismu implementace podnětů vedoucích ke zvýšení kvality výuky.
- 1.2.8 Provedení průzkumu potřeb zaměstnavatelů ohledně znalostí a dovedností absolventů.
- 1.2.9 Vytvoření ucelené nabídky v rámci kurzů celoživotního vzdělávání navázaného na kreditované studijní programy.
- 1.2.10 Vytvoření nabídky odborných kurzů a postgraduálního vzdělávání umožňujícího odborný rozvoj zaměstnanců, absolventů a široké veřejnosti reflektující aktuální stav legislativy a poptávky cílových skupin.
- 1.2.11 Nastavení systémů propagace a administrace programů celoživotního vzdělávání, kurzů a postgraduálního vzdělávání.
- 1.2.12 Zavedení e-learningu jako standardní součásti všech akreditovaných studijních programů, nahrávání přednášek alespoň základních předmětů.
- 1.2.13 Uskutečnění školení pro akademické pracovníky ohledně metod online výuky a využívání e-learningových nástrojů.
- 1.2.14 Zvyšování počtu učebních textů on-line v režimu Open-Access.
- 1.2.15 Zakotvení povinnosti absolvovat alespoň dva předměty v cizím jazyce v prezenčních studijních programech nebo absolvovat část studia v zahraničí.
- 1.2.16 Navýšení počtu bilaterálních smluv se školami z TOP300 QS rankingu, zejména v rámci programu Erasmus, posilování spolupráce v rámci EDUC alliance.
- 1.2.17 Navýšení počtu krátkodobých intenzivních kurzů vyučovaných v cizích jazycích hostujícími experty.
- 1.2.18 Podpora předkládání závěrečných prací v cizím jazyce v českých studijních programech.
- 1.2.19 Zavedení systému podpory výjezdu pracovníků na výzkumné a výukové pobyty do zahraničí, včetně podpory sabbatical-leaves.

2 Priorita: Věda, výzkum a doktorské studium

2.1 Strategické cíle

- 2.1.1 Udržení a posilování vedoucí pozice v oblasti vědecké excelence v mezinárodním měřítku mezi právníckými fakultami v České republice.
- 2.1.2 Zvýšení počtu podaných návrhů a získaných mezinárodních výzkumných nebo výukových grantů, projektů v národních výzkumných grantových schématech, nebo grantových aplikačních schématech ve spolupráci s průmyslem/státní správou/samosprávou.
- 2.1.3 Zvýšení podílu vědeckých výsledků, které jsou indexovány hlavními světovými multidisciplinárními citačními databázemi (např. WoS, Scopus) nebo jsou publikovány u prestižních zahraničních nakladatelství.
- 2.1.4 Usilování o to, aby se zvýšilo zastoupení fakultních časopisů v databázi WoS.
- 2.1.5 Příprava a prosazení re-akreditace doktorských studijních programů, zvyšování kvality doktorského studia a jeho vědecké excelence.
- 2.1.6 Provedení reformy konferencí organizovaných fakultou.

2.2 Indikátory a politiky

- 2.2.1 Zvyšování podílu highly-cited publikací podle WoS.
- 2.2.2 Zvyšování podílu vědeckých publikací fakultních autorů uveřejněných v prvním a druhém kvartilu rankingu dle citačního ohlasu (např. IF, AIS) oborově příslušných časopisů na WoS.
- 2.2.3 Systematická výchova a vyhledávání nadaných pregraduálních studentů ve vědeckovýzkumné oblasti s vizí jejich budoucího uplatnění v rámci doktorského studia.
- 2.2.4 Uskutečnění školení akademických pracovníků zaměřeného na získávání grantů a administrativu spojenou s vedením projektů a vykazování výsledků v systému IS MUNI.
- 2.2.5 Školení akademických pracovníků ohledně nakládání s výsledky a publikování v režimu Open-Access.
- 2.2.6 Využívání institutu mimořádných profesorů pro získávání a zaměstnávání špičkových akademických a vědeckých pracovníků ze zahraničí.
- 2.2.7 Posílení využívání institutu tvůrčího volna (tzv. sabbatical-leaves).
- 2.2.8 Využití potenciálu hostujících přednášejících pro navazování nových vědeckých kontaktů.
- 2.2.9 Podpora výjezdů pracovníků na výukové a vědecké pobyty do zahraničí, mj. s cílem navázání nových vědeckých kontaktů.

- 2.2.10 Podpora členství fakultních akademiků v prestižních mezinárodních organizacích a z toho plynoucí možnosti společných publikací a mezinárodních grantů
- 2.2.11 Zavedení systému práce s post-doktorandy.
- 2.2.12 Zvýšení zastoupení fakultních sborníků a časopisů v databázi WoS.
- 2.2.13 Konkretizace požadavků na mezinárodní mobilitu doktorských studentů.
- 2.2.14 Podpora zahraniční mobility a stáží doktorandů.
- 2.2.15 Zlepšování jazykových schopností doktorandů.
- 2.2.16 Zlepšení materiálního zabezpečení doktorských studentů, například vybudováním doktorandských místností.
- 2.2.17 Zvýšení zastoupení doktorských studentů ve fakultních komisích či orgánech.
- 2.2.18 Re-akreditace vybraných doktorských studijních programů.
- 2.2.19 Vytvoření a doplnění informačních a metodických materiálů k obsahovým a organizačním otázkám doktorského studia.
- 2.2.20 Zvýšení podílu předmětů doktorského studia, které jsou vybaveny interaktivní osnovou.
- 2.2.21 Podpora provázanosti témat výzkumných zaměření studentů a akademiků při přijímacím řízení, jakož i v rámci pravidel specifického výzkumu.
- 2.2.22 Pravidelné setkávání vedení fakulty a zástupců doktorských studentů v rámci doktorandské komise, průběžný sběr a projednávání studentských podnětů.
- 2.2.23 Uskutečnění reformy konferencí organizovaných fakultou (zavedení double-blind review, stanovení jednotných citačních požadavků na publikační výstupy, stanovení pravidel publikační etiky, zvýšení internacionalizace jednotlivých sekcí).

3 Priorita: Společenská role

3.1 Strategické cíle

- 3.1.1 Prohloubení spolupráce s veřejným a soukromým sektorem.
- 3.1.2 Rozšiřování právních znalostí mezi odbornou a laickou veřejnost s využitím odborných kurzů, kurzů LLM nebo zapojování do kurzů U3V.

3.2 Indikátory a politiky

- 3.2.1 Sjednávání smluv prohlubujících spolupráci s orgány veřejné moci (včetně územní a zájmové samosprávy).
- 3.2.2 Rozšiřování sítě alumni (newsletter, setkávání, právnický ples) a její efektivnější využití (fakultní sítě jako nástroj pro setkávání, informování, výměnu znalostí a zkušeností).

4 Priorita: Personální řízení a rozvoj zaměstnanců

4.1 Strategické cíle

- 4.1.1 Být spolehlivým zaměstnavatelem s transparentním způsobem hodnocení, odměňování a motivace zaměstnanců podle předem stanovených kritérií a postupů.
- 4.1.2 Internacionalizovat zaměstnanecké kolektivy na jednotlivých pracovištích.
- 4.1.3 Pečovat o osobnostní rozvoj zaměstnanců a podporovat vytváření přátelské atmosféry na fakultě.
- 4.1.4 Získat a udržet ocenění HR Award.

4.2 Indikátory a politiky

- 4.2.1 Nastavení systému hodnocení akademických i neakademických pracovníků.
- 4.2.2 Nastavení systému kariérního postupu zaměstnanců včetně pravidel pro sabbatical leaves.
- 4.2.3 Nastavení systému péče o nastupující zaměstnance (on-boarding) a mentoringu pro začínající akademické pracovníky (adaptační proces).
- 4.2.4 Stanovení pravidel pro uzavírání, prodlužování a ukončování pracovních poměrů.
- 4.2.5 Nastavení pravidel pro paralelní působení zaměstnanců u více zaměstnavatelů případně u konkurenčních vzdělávacích institucí.
- 4.2.6 Implementování opatření k předcházení akademickému inbreedingu.
- 4.2.7 Implementování podpůrných opatření pro zajištění generační obměny na vedoucích pozicích a zamezení kumulace funkcí.
- 4.2.8 Realizování opatření podporující zaměstnance pečující o děti a po návratu z mateřské/rodičovské dovolené.
- 4.2.9 Zvýšení podílu zahraničních akademických a výzkumných pracovníků.
- 4.2.10 Vytvoření podmínek pro působení zahraničních zaměstnanců (materiálně-technické, zázemí, zaškolení, mentoring).
- 4.2.11 Vytvoření podmínek pro získávání zahraničních zkušeností akademických i neakademických pracovníků.
- 4.2.12 Vytvoření nabídky celoživotního vzdělávání zaměstnanců k prohlubování jejich kvalifikace včetně jazykového vzdělávání, IT dovedností, práce s odbornými databázemi, citačními nástroji apod.
- 4.2.13 Implementování opatření akčního plánu HR Award.

5 Priorita: IT podpora a informační zdroje

5.1 Strategické cíle

- 5.1.1 Zajistit modernizaci IT vybavení fakulty a zaměstnanců tak, aby odpovídalo požadavkům na současný způsob výuky, práce s informačními zdroji a nárokům na vzdálenou komunikaci.
- 5.1.2 Udržovat a aktualizovat webové stránky, konferenční systém a další informační zdroje fakulty.
- 5.1.3 Zajistit kvalitní elektronické odborné informační zdroje.

5.2 Indikátory a politiky

- 5.2.1 Provádění pravidelné obnovy PC a notebooků (optimálně po 5-7 letech), zajištění dostatečných kapacit pro bezpečné ukládání dat.
- 5.2.2 Vybavení velkokapacitních učeben moderní technikou umožňující on-line výuku, zaznamenávání výuky a prezentace.
- 5.2.3 Poskytnutí možnosti zaměstnancům a studentům využívat univerzitní a fakultní systémy prostřednictvím dálkového přístupu a pravidelné informování o nových databázích, systémech a aplikacích.
- 5.2.4 Pravidelné školení ve využívání dostupných SW nástrojů.
- 5.2.5 Pravidelné hodnocení obsahu webových stránek a dalších informačních zdrojů ve spolupráci s cílovými skupinami (uchazeči, studenti, zaměstnanci) a provádění jejich aktualizace.
- 5.2.6 Upgrade fakultního konferenčního systému a jeho propojení s peer-to-peer review.
- 5.2.7 Zajištění a optimalizace odborných databází s on-line přístupem pro jednotlivé právní obory a jejich využívání ze strany zaměstnanců a studentů.

6 Priorita: Správa fakulty a infrastruktura

6.1 Strategické cíle

- 6.1.1 Racionální rozpočtování a zajištění vícezdrojového financování s vazbou na zajištění realizace stanovených priorit.
- 6.1.2 Péče o budovu a její modernizace, zajištění chodu instituce v souladu s principy udržitelného rozvoje.
- 6.1.3 Zlepšení pracovního prostředí zaměstnanců fakulty.
- 6.1.4 Vytvoření zázemí pro studenty.
- 6.1.5 Materiální podpora vědy a výuky.

6.2 Indikátory a politiky

- 6.2.1 Vytvoření rozpočtových vlastních zdrojů umožňujících realizaci priorit, které nelze pokrýt dotačními zdroji.
- 6.2.2 Vytvoření rozpočtových rezerv umožňujících spolufinancování dotačních projektů.
- 6.2.3 Dokončení rekonstrukce velkých přednáškových místností včetně vybavení audiovizuální technikou.
- 6.2.4 Provedení rekonstrukce stropů a prostor 4. NP (řešení problémů statiky budovy).
- 6.2.5 Dokončení sanace stropů v 2.PP.
- 6.2.6 Vybudování ubytovací kapacity pro zahraniční vyučující (visiting professors) v 1. PP.
- 6.2.7 Napojení budovy na univerzitní systémy v oblasti provozování a správy budov.
- 6.2.8 Monitorování hospodaření s vodou, teplem a elektrickou energií.
- 6.2.9 Modernizace zastaralých kanceláří zaměstnanců jejich vybavení novým nábytkem.
- 6.2.10 Vyčlenění prostoru pro zázemí studentských spolků a SKAS.
- 6.2.11 Upravení prostorů před velkými učebnami (zázemí pro studium).
- 6.2.12 Vyčlenění prostorů pro zázemí doktorských studentů dle kapacitních možností budovy.
- 6.2.13 Vybavení knihovny aktuální literaturou a odbornými databázemi.
- 6.2.14 Zajištění postupné digitalizace starého knihovního fondu, zakoupení skeneru pro skenování seshora.
- 6.2.15 Zajišťování odborných knihovnických služeb (rešerše, zajišťování článků, meziknihovní výpůjčky apod.), přechod na tzv. RFID štítky zajištění knih.
- 6.2.16 Zajišťování podpory rozvoje a využívání redakčních systémů.